

**Pastirsko pismo biskupa Nordijskih zemalja o katekumenatu odraslih i
primanju u puno zajedništvo Crkve
21.09.2009**

„Gdje je ovdje ulaz?“ Ako netko postavlja ovo pitanje, onda je sigurno arhitekt napravio neku pogrešku. Ulazi moraju i trebaju biti vidljivi i primamljivi osim ako ne želimo nepoželjne posjetitelje držati po strani.

Kako je u ovom kontekstu sa ulazom u zajednicu Crkve, zajednicu vjernika? Možemo li lako prepoznati ovaj ulaz? Ili taj ulaz moramo tražiti? Desetljećima i stoljećima se zapravo ovo pitanje nije postavljalo: krštenjem se postaje kršćanin i prima se u zajednicu vjernika, Crkvu.

Vjera je osobni susret sa Isusom Kristom. Vjerom se postaje Njegov učenik. A biti Njegov učenik znači da se stalno moramo truditi kako bismo mislili kao On, procjenjivali kao On i živjeli kao On... Sveti Ciprijan iz Kartage bio je jedanput pitan: „Što bi učinio da uvjeriš jednog čovjeka da je kršćanstvo istina?“ On je odgovorio: „Dao bih mu da stanuje sa mnom jednu godinu.“

Kako danas postupati sa odraslim osobama koje pokazuju interes za kršćanstvo, za katoličku vjeru, koje zapravo žele biti članovi Crkve? Ne rijetko se ovo pitanje postavlja u nordijskim zemljama. Zbog crkvenih i socijalnih promjena nisu sva djeca krštena kao novorođenčad jer na primjer roditelji žele da djeca, kada odrastu, sama odlučuju da li žele vjerovati ili ne, ili djeca nisu krštena zato što su roditelji napustili Crkvu. U našim zemljama postoji sve veći broj konvertita, tj. osoba koje žele postati članovi Katoličke Crkve, a koji dolaze iz drugih kršćanskih zajednica i crkava.

Za ove osobe koje kao odrasle traže ulaz u zajednicu Crkve, Drugi vatikanski koncil je „oživio“ put koji je postojao od samog početka Crkve, naime katekumenat. Istina ovaj je obred, iz godine 1972. za primanje odraslih u Crkvu, imao u prvom redu pred očima „mlade crkve“ u Africi i Latinskoj Americi, tako da je jedina mogućnost pripreme na krštenje u europskom kontekstu bila i još uvijek jest pouka koju pruža župnik ili drugi svećenik u župi. Međutim, ipak katekumenat odraslih nudi izvanredne mogućnosti za evangelizaciju – kako za osobe koje traže istinu tako i za župsku zajednicu.

Katekumenat nisu vrata u crkvu nego put - put za koji je potrebno vrijeme – prema iskustvu vrijeme od najmanje jedne godine. Zašto? Biti kršćanin pretpostavlja postati kršćanin. A to znači da se odluka, sam sebe i svoj život staviti pod Kristovo gospodstvo, mora razvijati.

Često se događa da se kod ljudi javlja interes za kršćanstvo, a posebno za Katoličku Crkvu, kada su bili s drugima i s njima zajedno slavili neke od velikih blagdana kroz crkvenu godinu. Osjećaju se privučeni od Crkve preko liturgije i

zajedništva. Drugi su imali iskustvo Boga koje je bilo poput malog zapaljenog plamena koji se pretvorio u jaku čežnju i traženje. Sve su ove dobre i važne pretpostavke, ali nisu odlučujuće. Ipak se sve ovo iskušava u konfrontaciji sa vlastitim idealima, sa svijetom, sa životnim postavkama i željama za životom. Taj susret se mora dogoditi. Odnos prema Bogu, Isusu Kristu mora imati mogućnost rasta i dozrijevanja, taj se odnos mora moći susresti sa izazovima i izdržati „teret dana“, taj se odnos mora stalno produbljivati.

Katekumenat nam zato nudi različite korake na putu prema kršćanstvu. Svaki od ovih koraka započinje jednim vrlo svečanim obredom. Usklađenost između liturgije i kateheze čini da pripravnik (katekumen) na jedan živ, temeljit i stabilan način urasta u Crkvu. Na primjer pripravnike se na Misi u kojoj se primaju među katekumene pita: „Što tražite od Crkve?“ Da bi mogli odgovoriti na ovo pitanje moraju imati nutarnju jasnoću i pravu odluku u ovom procesu koji traje. Za vrijeme trajanja katekumenata, kandidat se sve više i više upoznaje sa kršćanskom naukom, sudjeluje u crkvenim slavljinama tijekom liturgijske godine i sve više postaje sposoban shvaćati i razumijevati dnevna događanja u svjetlu Evandjelja. Za to je naravno kandidatu potrebna pomoć. Jer niti se može biti niti postati kršćanin sam. Zato je katekumenat kao put u zajednicu Crkve uvijek put kojim se ide sâm nego zajedno s drugima. Ovo se zajedništvo ostvaruje u grupi katekumena (koja funkcionira kao Crkva u malom). U ovu skupinu, osim kandidata za krštenje ili konverziju, ulaze i neki članovi župe, svećenik, a i kumovi koji pomažu kao najbliži suradnici. I ovdje se u put katekumenata spajaju različiti koraci i liturgija: na primjer, prepušta se pripravniku za krštenje moliti „Oče naš“ u jednom od ovih bogoslužja koji od toga trenutka može zajedno moliti sa zajednicom. Na taj način urasta kandidat korak po korak u župsku zajednicu i uči se da biti kršćanin znači istovremeno i imati odgovornost za život župske zajednice i svojom snagom i darovima doprinosi da zajednica/župa može živjeti i rasti.

Svečana služba Božja na kojoj se slavi ulazak osobe u kršćanstvo, tj. krštenje, krizma i euharistija jest vrhunac na putu katekumenata.

Ali katekumenat nije samo dobra mogućnost za kandidata krštenja ili za konvertita na njihovom putu prema ulasku u zajednicu Crkve, nego je to dobra prilika i za župsku zajednicu. Onaj tko je jedanput doživio krštenje odraslih, i kako osoba stupa pred župsku zajednicu i izgovara svoju želju da bude krštena i primljena u Crkvu, iznenada si postavlja pitanje o svom vlastitom krštenju, o vlastitoj pripadnosti Crkvi i vlastitoj vjeri. Ovdje postaje jasno da Crkva nema samo misijsko poslanje, Ona je poslanje i ne može ne biti misionarska. Katekumenat razvija osjećaj za ovaj misionarski zadatak koji je upućen svim kršćanima: „Idite po cijelom svijetu i učinite sve narode mojim učenicima: krstite ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga i učite ih svim zapovijedima koje sam vam dao. I ja sam s vama u sve dane do svršetka svijeta“ (Mt 28, 18-20). Ovdje postaje jasno, da osobe koje nam dolaze i traže pomoć, nije dovoljno samo uputiti na svećenika ili nekog pastoralnog radnika. Osim toga, potrebni su

ljudi/osobe iz župe koji će pružiti dobar i prijateljski prijem novajliji i koji su voljni dijeliti svoju vlastitu vjeru sa onim koji traži. Osim toga i sami će iskusiti kako je i njihova vlastita vjera ojačala i kako se njihovo vlastito krštenje obnovilo.

Ako katekumenat stupnjevito prolazi kroz različite obrede, tada to pomaže da sakramentalni znakovi i obredi dobiju novi život. Katolička liturgija je posebno bogata ovim simbolima i obredima. Ali običaj i ono što je samo po sebi jasno predstavlja i opasnost da se razumijevanje ovih svetih čina zamračí. Kada krštenik ili konvertit prolazi ovim putem katekumanata, onda to može biti i dobra župska kateheza, pouka za župu, prigoda da i dobri katolici iznova mogu otkriti bogatstvo liturgije i crpsti iz toga izvora.

U našim nordijskim zemljama katekumanet već na nekim mjestima postoji. Želimo poželjeti da sve više župa uvede katekumenat kako bi što više katekumena ovim putem počelo urastati u crkvu. Što bi se u tom slučaju moglo promijeniti u našim župama? Nastale bi nove skupine, članovi župe imali bi novu mogućnost da iznova otkriju svoju vlastitu vjeru, novokrštenici bi se, potaknuti Duhom Svetim, aktivno angažirali u župi, na primjer, kao katehete i čitači. Svi bi imali jači osjećaj svoje odgovornosti jednih za druge jer bi pripadnici župe konkretno dobili zadatak da budu od pomoći onima koji traže krštenje. Svi bi postali više svjesni misionarskog zadatka župe i Crkve, povezanosti vjere i života bi bila vidljivija i jasnija. Privlačnost pripadanja župi bi se povećala i privukla vjerojatno i nove kandidate. Tako bi uvođenje katekumanata pomoglo obnovi cijele župske zajednice.

Zato mi biskupi potičemo sve vjernike, svećenike, pastoralna vijeća kako na župskoj razini tako i na biskupijskoj, različite redovničke zajednice da porazgovaraju jedni s drugima i vide u kojoj bi se mjeri katekumanat mogao uvesti u župama. Želimo potaknuti i različite stupnjeve katekumanata kao pripravu za krštenje ili primanje u puno zajedništvo Katoličke Crkve.

Zazivamo na sve vas Božji blagoslov u ovom nadolazećem korizmenom vremenu.

- + *Anders Arborelius OCD – Stockholm*
- + *Czesław Kozon – Köpenhamn*
- + *Bernt Eidsvig Can. Reg. – Oslo – Trondheim*
- + *Peter Bürcher – Reykjavik*
- + *Teemu Sippo SCJ – Helsingfors*
- + *Berislav Grgić – Tromsø*
- + *Gerhard Schwenger SS.CC – emeritus - Oslo*